

UTKAST TIL BREV TIL:

Samferdselsministeren

Samferdselsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.:
16/02044-507

Dato:
19.11.2019

Anmodning om utredning av alternative InterCity-konsepter i Sarpsborg - UTKAST

Sarpsborg bystyre behandlet den 14.11.2019 forslag til kommunedelplan med konsekvensutredning for InterCity dobbeltspor Rolvsøy – Klavestad og fv. 18 Ny Sarpsbru – utlegging til høring. Bystyret gjorde følgende vedtak:

«

1. *Delstrekning Rolvsøy-Borg Bryggerier legges ikke ut på høring.*
2. *Delstrekning Borg Bryggerier – Klavestad:*
 - a. *Alternativ MIDT-7 legges ut på høring med følgende tillegg i bestemmelsene:*
 - i. *Det skal være dialog mellom Bane NOR, Østfold fylkeskommune og Sarpsborg kommune om istandsetting av St. Olavs vold som et kompensierende tiltak for riving av Tarris-bygget.*
 - ii. *Konsekvensene for kulturminnene skal minimeres i reguleringsplanarbeidet og flytting av banevokterboligen og berørte verneverdige bygninger skal utredes.*
 - b. *Alternativ MIDT-10 legges ut på høring med følgende tillegg i bestemmelsene:*
 - i. *Det skal være dialog mellom Bane NOR, Østfold fylkeskommune og Sarpsborg kommune om istandsetting av St. Olavs vold som et kompensierende tiltak for riving av Tarris-bygget.*
 - ii. *Konsekvensene for kulturminnene skal minimeres i reguleringsplanarbeidet og flytting av banevokterboligen og berørte verneverdige bygninger skal utredes.*
 - c. *Alternativ NFO-9 legges ut på høring.*
 - d. *Alternativ NFO-10 legges ikke ut på høring.*
 - e. *Alternativer med omlegging av rv. 111 legges ikke ut på høring.*
3. *Sarpsborg kommune sender en begrunnet henvendelse til statlige myndigheter om at alternative InterCity-konsepter utredes slik at beslutningsgrunnlaget kan bli best mulig. Statlige myndigheter anmodes også om å utarbeide en samlet plan for godstrafikk, utenlandstrafikk, regionaltrafikk og lokaltrafikk slik at det er mulig å vurdere de samlede konsekvensene for Sarpsborg kommune. Henvendelsen skal vise til den senere tids utvikling i saken om InterCity gjennom Østfold, herunder nye kostnadsanslag og signaler fra regjeringen om prosjektets gjennomførbarhet. Henvendelsen skal også vise til de*

svært uheldige konsekvenser det anbefalte alternativ for delstrekning Rolvsøy-Borg Bryggerier vil få for Sarpsborg kommune.

- 4. Sarpsborg kommune krever at det med grunnlag i kommunedelplan for delstrekning Borg Bryggerier – Klavestad utarbeides en reguleringsplan for fv 118 ny Sarpsbru. Dette reguleringsarbeidet skal påbegynnes så raskt som mulig, og ha som siktemål at ny Sarpsbru kan realiseres så raskt som mulig. Arbeidet gjennomføres uavhengig av videre arbeid med InterCity-trasé. Eventuelt reguleringsarbeid for InterCity på strekningen igangsettes ikke før en samlet plan som nevnt i punkt 3 foreligger.»*

Alternativet som Bane NOR anbefaler på strekningen Rolvsøy – Borg bryggerier er et alternativ som Sarpsborg bystyre tidligere i prosessen har anbefalt ikke å utrede. Det har lavest investeringskostnad, og er samlet sett rangert som det beste i den samfunnsøkonomiske analysen. Alternativet er imidlertid ikke vurdert som det beste for ikke-prissatte konsekvenser.

Kommunedirektøren har i sitt saksframlegg vurdert at alternativet ikke bør forkastes i denne fasen, men er kritisk til alternativet. Alternativet er vurdert å gi betydelige konsekvenser for Alvimdalen samt i Greåkerområdet. Alvimdalen er et kulturlandskap av nasjonal verdi. Kulturlandskapet vil bli vesentlig forringet dersom dobbeltsporet krysser i dagen over Alvimjordene og med bru over E6. Dette er løsningen som er lagt til grunn for dobbeltsporet i Bane NORs anbefalte alternativ. Kulturminnemyndighetene har varslet mulig innsigelse til alternativet, blant annet med begrunnelse i kulturlandskapet i Alvimdalen. På Greåker vil også den nye jernbanebrua gi en særlig uheldig landskapsvirkning. Å erstatte dagens barriere i sentrumsområdet med en ny barriere taler også etter kommunedirektørens mening mot alternativet.

Det har også kommet nye signaler fra regjeringen om gjennomføring av anbefalt konsept. I Prop 1 S (2019-2020) påpeker Samferdselsdepartementet at kostnadene for InterCity-strekningen Haug - Seut - Sarpsborg er forventet å bli vesentlig høyere enn det som er omtalt i Nasjonal Transportplan 2018-2029. Samferdselsministeren har i svar på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen den 15.10.2019 varslet at han gjennom supplerende tildelingsbrev til Jernbanedirektoratet har gitt direktoratet i oppdrag å se nærmere på hvordan ambisjonene for togtilbudet på Østfoldbanen kan realiseres med ulike tiltak. Dette skal omfatte alternative tiltak på strekningen Haug-Seut- Fredrikstad for å bidra til å realisere mer effektiv togframføring, økt frekvens og persontrafikk i Nedre Glomma og mulige tiltak for å bedre togtilbudet til Sarpsborg. Jernbanedirektoratet har også fått i oppdrag å gjennomføre en forstudie av trasévalg som kartlegger kostnader og eventuelle risikoforhold knyttet til grunnforhold og andre kostnadsdrivere i området som grunnlag for en eventuell alternativ utbyggingsstrategi til dagens vedtatte utbyggingsstrategi.

Situasjonen er dermed slik at Bane NOR har anbefalt et alternativ som bystyret tidligere har sagt nei til og kommunedirektøren er kritisk til, samtidig som det er usikkert om dette alternativet lar seg realisere av økonomiske årsaker.

Med bakgrunn i ovennevnte ber Sarpsborg kommune om at det utredes alternative InterCity-konsepter gjennom Sarpsborg, slik som konsept ØB 4E og ØB 4F fra konseptvalgutredningen fra 2012.

Konsept ØB 4E er høy hastighet med felles stasjon for Fredrikstad og Sarpsborg. Konseptet tar utgangspunkt i eksisterende dobbeltspor ved Haug og innebærer bygging av nytt dobbeltspor derfra og videre til Halden. Det legges til grunn ny felles stasjon for Fredrikstad

og Sarpsborg på Rolvsøy. Det forutsettes fortsatt sporforbindelse mellom Fredrikstad, Sarpsborg, Halden og til Østre linje.

Konsept ØB 4F er høy hastighet via Sarpsborg med gren via Fredrikstad. Det innebærer at traseen tar av fra dagens trase i Råde og i grove trekk følger E6 fram til Sarpsborg. Konseptet legger til grunn at eksisterende bane på strekningen Haug – Fredrikstad oppgraderes til dobbeltspor. Eksisterende bane mellom Fredrikstad og Sarpsborg forutsettes opprettholdt for det regionale tilbudet.

Konseptene må utredes slik at kostnader og nytte ved disse konseptene kan sammenlignes med det planlagte konseptet.

Sarpsborg kommune anmoder også statlige myndigheter om å utarbeide en samlet plan for godstrafikk, utenlandstrafikk, regionaltrafikk og lokaltrafikk slik at det er mulig å vurdere de samlede konsekvensene for Sarpsborg kommune.

Med hilsen

Ordfører Sindre Martinsen-Evje

Dette brevet er signert elektronisk

Saksbehandler: Laila Vestby, Virksomhet plan og samfunnsutvikling